

Vergaderjaar 2005–2006

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 79

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 februari 2006

De Tweede Kamer heeft op 1 november met algemene stemmen een motie van de leden Bakker en Aptroot aangenomen die op 13 september 2005 werd voorgesteld tijdens een overleg over OPTA en de kabelsector. (Kamerstukken II, 2004–2005, 26 643, nr. 73). De motie vraagt specifiek om de digitale doorgifte van het programma van de lokale publieke omroep. In deze brief reageer ik, mede namens de minister van Economische Zaken, op deze motie.

De motie schetst het beeld dat de doorgifte van de lokale publieke omroep in gevaar komt door de opkomende digitalisering binnen de kabelsector. Niet wordt uitgesloten dat in de voornemens van de diverse kabelmaatschappijen de digitale doorgifte van lokale publieke omroep onvoldoende gewaarborgd is in het digitale tijdperk. In reactie hierop het volgende.

Must-carry

Doorgifte van de lokale publieke omroep via de kabel is verzekerd door de must-carry verplichting zoals vastgelegd in artikel 82i van de Mediawet. Dit artikel regelt de verplichting van aanbieders van omroepnetwerken om de programma's van de landelijke, regionale en lokale publieke omroepen ongewijzigd en gelijktijdig met de oorspronkelijke uitzending via het omroepnetwerk uit te zenden. In het eerste lid, onderdelen b en c, wordt verduidelijkt dat deze doorgifteplicht in elk geval betrekking heeft op ten minste één televisie- en één radioprogramma van de regionale respectievelijk lokale omroepinstelling. Deze doorgifte verplichting bestaat voor elk omroepnetwerk. Daarbij heeft de aanbieder van een omroepnetwerk de keuze of de programma's op digitale of analoge wijze worden uitgezonden. Zolang een omroepnetwerk gebruikt wordt voor analoge en digitale doorgifte van programma's brengt een redelijke uitleg van de Mediawet met zich mee dat doorgifteverplichtige programma's worden

verspreid conform de techniek die de meeste kijkers en luisteraars gebruiken voor de ontvangst van programma's. Het is op grond van artikel 82 i, vijfde lid, aan het oordeel van het Commissariaat voor de Media of een aanbieder van een omroepnetwerk desgevraagd geheel of gedeeltelijk ontheffing kan worden verleend van de doorgifte verplichtingen. Dit kan indien de kosten voor het onverkort nakomen van de verplichting tot uitzenden niet opwegen tegen het belang dat de aangeslotene op het omroepnetwerk verzekerd zijn van deze programma's.

Omvang digitale doorgifte op de kabel

De markt voor digitale televisie is op dit moment nog zeer klein; circa 6%¹ van de totale afname op de kabel (met een gezamenlijke markt van 86%) is momenteel digitaal.

De verwachting is dat de komende jaren de markt zal groeien, maar dat analoge verspreiding voorlopig de belangrijkste vorm van distributie blijft vormen. Medio 2009 is de verwachting van onderzoeksbureau Dialogic dat circa 45% van de consumenten gebruik maakt van de digitale ontvangst via de kabel.

Technische achtergronden

De kabelbedrijven hebben momenteel weinig in prikpunten in hun verzorgingsgebied waar de digitale signalen op de kabel gezet worden. Deze signalen worden direct in het gehele verzorgingsgebied uitgezonden. Segmentering naar gemeenten of verzorgingsgebieden van individuele lokale publieke omroepen is op dit moment nog onvoldoende mogelijk. Hierdoor kunnen op dit moment de programma's van de lokale publieke omroep alleen gelijktijdig worden doorgegeven binnen het gehele verzorgingsgebied, waardoor een groot beslag wordt gelegd de beschikbare digitale kanalen (in grote verzorgingsgebieden kan dit oplopen tot tientallen kanalen). Dit gaat dan een fors deel van de beschikbare digitale capaciteit in beslag nemen. Zouden de kabelbedrijven *op dit moment* de lokale publieke omroep digitaal gaan doorgeven, nemen de kosten om alle producties (soms dagelijks) op de kabel te zetten, fors toe. Overigens leveren de lokale publieke omroepen momenteel hun signaal nog analoog aan.

De kabelbedrijven verrichten momenteel onderzoek naar de technische mogelijkheden om het aantal digitale in prikpunten te vergroten zodat lokale publieke omroep ook lokaal digitaal kan worden doorgegeven.

Alternatieven op korte termijn

Mogelijke oplossing is om de lokale publieke omroep via de kabel non-lineair («on-demand») aan te bieden. Vooralsnog kan dit alleen door UPC worden gedaan, omdat hun set-up boxen daarvoor geschikt zijn. UPC doet momenteel onderzoek naar deze vorm van doorgifte voor de lokale publieke omroepen in hun verzorgingsgebied.

Samenvatting

De kabelsector is volop in beweging. Het traject van analoog naar digitaal heeft de kabelsector ingezet en digitale distributie zal de komende jaren aan marktaandeel winnen. Hierbij hoort ook een verdere technische ontwikkeling. De kabelmaatschappijen zullen in het verlengde van de must-carry en de doelstelling om ook digitaal een divers en gevarieerd

¹ Rapport «Schakelen we om», Dialogic. Utrecht, september 2005. Pagina 54.

programma- aanbod te blijven bieden ook de lokale publieke omroep gaan faciliteren.

Ik ga er dus van uit dat de kabelmaatschappijen hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de lokale publieke omroep nemen waarbij ik er nadrukkelijk op wijs dat kijkers die lokale publieke omroep willen zien, dit bijna altijd alleen via de kabel kunnen doen. Lokale publieke omroep is niet vertegenwoordigd op andere distributiepodia. Dat het technisch enige tijd kost, daar heb ik echter begrip voor. Op grond van bovenstaande zie ik op dit moment onvoldoende aanleiding om de Mediawet aan te passen.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. C. van der Laan